SCB
Postadress
701 89 Örebro

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken

1 Sammanfattning

Statistiska centralbyrån (SCB) föreslår, på de grunder som redogörs för nedan, att det i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (FOS) ska införas en ny bestämmelse, 5 e §, om uppgiftsskyldighet för vissa anordnare av utbildningar. SCB föreslår också att det i bilagan till FOS ska ändras så att SCB får ytterligare stöd för att i vissa fall för utbildningsstatistik och för jämställdhetsstatistik behandla känsliga personuppgifter som avser hälsa. I denna hemställan utgår SCB från bilagans lydelse i den hemställan som SCB lämnade in hösten 2021.[1] Regeringen har möjlighet att införa föreslagna regler genom bemyndiganden i lagen (2001:99) om den officiella statistiken (LOS). SCB föreslår att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2024.

[1] Hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (bilagan), SCB 2021-10-26, dnr A2021/2077. Den hemställan har varit på remiss och remissvaren finns hos regeringen: Remiss av Statistiska centralbyråns hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, publicerad 21 april 2022 Uppdaterad 12 september 2022, https://www.regeringen.se/remisser/2022/04/remiss-av-statistiska-centralbyrans-hemstallan-om-andring-i-forordningen-2001100-om-den-officiella-statistiken/.

Besöksadress:
Klostergatan 23, Örebro
Karlavägen 100, Stockholm

Telefon 010-479 40 00
010-479 70 80
Fax 08-661 52 61
E-post scb@scb.se

Momsregistreringsnr:
SE202100083701
Organisationsnr:
20 21 00-0837

Innehåll

1 Sammanfattning ... 1

2 Författningsförslag ... 3

3 Konsekvensutredning ... 6

3.1 Problemet och vad SCB vill uppnå ... 6

3.2 Alternativa lösningar och effekterna av att reglering inte kommer till stånd ... 10

3.3 Vilka som berörs av regleringen ... 11

3.4 Bemyndiganden ... 13

3.5 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser samt jämförelse av regleringsalternativ ... 13

3.6 Överensstämmelse med EU-rätten ... 13

3.7 Tidpunkten för ikraftträdande och behovet av informationsinsatser ... 14

4 Författningskommentar ... 15

4.1 5 e § ... 15

4.2 Bilagan ... 16

2 Författningsförslag

Regeringen föreskriver i frågan om förordningen (2001:100) om den officiella statistiken

dels att bilagan ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 e §, samt närmast före 5 e § en rubrik av följande lydelse.

Föreslagen lydelse

Utbildningsanordnare

5 e § Näringsidkare, kommuner, regioner och kommunalförbund som är skolhuvudmän eller annars bedriver folkbildning, yrkeshögskoleutbildning eller andra heltidsstudieformer ska, utöver vad som anges i 5–5 d §§, lämna uppgifter om

1. enskilda personer som har sökt till utbildningarna,
2. enskilda personer som är eller har varit inskrivna vid utbildningarna, och
3. enskilda personer som undervisar eller har undervisat vid utbildningarna.

- -

Bilaga

- -

Lydelse enligt SCB:s hemställan av den 26 oktober 2021

Officiell statistik och vilka myndigheter som ansvarar för respektive område

- -

Utbildning samt forskning inom högskolan		
	Skolväsende och barnomsorg	Statens skolverk
	Högskoleväsende	Universitetskanslersämbetet
	Studiestöd	Centrala studiestödsnämnden

	Befolkningens utbildning och studiedeltagande	SCB
	Eftergymnasial yrkesutbildning	SCB
	Folkbildning	SCB

Behandling av känsliga personuppgifter m.m.
För framställning av statistik över *Skolväsende och barnomsorg* får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser hälsa för elever i grundsärskola, specialskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning.
För framställning av statistik över *Folkbildning* får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser enskilda personers hälsotillstånd.

- -

Levnadsförhållanden		
	Levnadsförhållanden	SCB
	Jämställdhet	SCB

Behandling av känsliga personuppgifter
För framställning av statistik över Levnadsförhållanden får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser enskilda personers hälsotillstånd och medlemskap i fackförening.

- -

Föreslagen lydelse

Officiell statistik och vilka myndigheter som ansvarar för respektive område

- -

Utbildning samt forskning inom högskolan		
	Skolväsende och barnomsorg	Statens skolverk
	Högskoleväsende	Universitetskanslersämbetet
	Studiestöd	Centrala studiestödsnämnden
	Befolkningens utbildning och studiedeltagande	SCB
	Eftergymnasial yrkesutbildning	SCB
	Folkbildning	SCB
Behandling av känsliga personuppgifter m.m. För framställning av statistik över *Skolväsende och barnomsorg samt Befolkningens utbildning och studiedeltagande* får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser hälsa för elever i grundsärskola, specialskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning. För framställning av statistik över *Folkbildning* får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser enskilda personers hälsotillstånd.		

- -

Levnadsförhållanden		
	Levnadsförhållanden	SCB
	Jämställdhet	SCB
Behandling av känsliga personuppgifter För framställning av statistik över Levnadsförhållanden får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser enskilda personers hälsotillstånd och medlemskap i fackförening. *För framställning av statistik över Jämställdhet får personuppgifter enligt 8 § behandlas som avser enskilda personers hälsotillstånd.*		

- -

3 Konsekvensutredning

3.1 Problemet och vad SCB vill uppnå

3.1.1 Uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

SCB är sedan 2018 statistikansvarig myndighet för yrkeshögskolan och folkhögskolan. Statistikansvaret för studieförbundsstatistiken tillkom 2020. Alla tre utbildningsformer har växt under de senaste åren och finns i stora delar av landet. Yrkeshögskoleutbildning är en eftergymnasial utbildningsform som expanderat kraftig de senaste åren. Antal studerande i yrkeshögskolan har ökat från 33 700 år 2007 till 86 000 år 2021. Folkhögskolan och studieförbunden finns över hela landet och når ca 1 miljon människor årligen. Studieförbunden finns i alla landets 290 kommuner, och folkhögskolor erbjuder långa kurser (kurser som är från två veckor långa, upp till fyra år) i 151 kommuner.

SCB samlar idag in uppgifter på individnivå för att ha som grund för statistik inom eftergymnasial yrkesutbildning och folkbildning. Det är inte möjligt att föreskriva om uppgiftsskyldighet för detta med nuvarande lydelse av lagen (2001:99) (LOS) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (FOS). SCB:s bedömning är att det skulle krävas ändring i lag eller förordning för att få till den uppgiftsskyldighet som behövs.

Högskolan har lagligt stöd för inhämtning av individuppgifter i förordningen (1993:1153) om redovisning av studier med mera vid universitet och högskolor och för Skolverkets statistikområde finns det stöd i skollagen (2010:800) för detta. MYH (Myndigheten för yrkeshögskolan) som tidigare ansvarade för statistik om yrkeshögskolan hade också föreskriftsrätt för att kunna samla in uppgifter på individnivå, vilket inte följde med när SCB blev statistikansvarig myndighet. Det råder därmed en obalans mellan utbildningsformerna när det gäller att säkerställa att uppgifter på individnivå lämnas till SCB så att statistiken får tillräcklig kvalitet.

Följande undersökningar som SCB ansvarar för behöver stöd i LOS och FOS för att kunna samla in uppgifter på individnivå med uppgiftsskyldighet:

- Statistik om yrkeshögskolan (sökande och personal)
- Statistik om folkhögskolan (deltagare, personal)
- Statistik om studieförbundens verksamhet (deltagare)

Studieförbund är ofta organiserade som ideella föreningar. De utbildningar på heltid eller liknande som är intressanta för statistiken om utbildning bedrivs i sådan form att SCB gör tolkningen att studieförbunden då är att betrakta som näringsidkare.

Uppgifterna behövs för att SCB ska kunna fortsätta producera officiell statistik som efterfrågas för dessa områden. Gemensamt för de här undersökningarna är att det finns behov av att redovisa statistik om utbildning tillsammans med uppgifter om:

- nationell bakgrund
- utbildningsbakgrund
- föräldrarnas utbildningsnivå
- inträdet på arbetsmarknaden och övergång till vidare studier
- län och kommun för folkbokföring.

Dessa uppgifter finns i SCB:s register och kan bara matchas ihop med eleverna genom att samla in individuppgifter från respektive utbildningsform. Genom att samla in uppgifter på individnivå säkerställer SCB också kvalitén i undersökningarna genom att kunna redovisa nettoräknade uppgifter, exempelvis att varje person endast räknas en gång även om den har sökt till flera utbildningar. Det ger också möjlighet att rensa bort dubbletter och att kontrollera uppgifterna mot Registret över totalbefolkningen (RTB). Dessutom bedöms uppgiftslämnarbördan bli lägre för utbildningsanordnarna om ett fåtal uppgifter på individnivå samlas in, jämfört med gruppuppgifter där utbildningsanordnaren själv måste inhämta bakgrundsuppgifterna direkt från individerna.

För merparten av undersökningarna samlas uppgifterna redan idag in på individnivå. Statistik om undervisande personal är en ny undersökning som SCB testade att genomföra 2019. Syftet med statistiken är att få en överblick om antal undervisande personal i yrkeshögskolan samt vad personalen har för utbildning och yrkeserfarenhet. Yrkeshögskolan är idag en stor eftergymnasial utbildningsform och därför växer behovet av kunskaper om personaltäthet och personalens sammansättning.

Undersökningen om personal var frivillig och resulterade i ytterst få svar, vilket gjorde att resultaten inte kunde användas. Vid kontakter med uppgiftslämnare framkom frivilligheten samt svårigheter med att lämna personnummer som två förklaringar till varför så få svarade på undersökningen. Utbildningsdepartementets önskan om statistik kvarstod och därför gick SCB under 2022 ut med en remiss med förslag om att samla in uppgifter om personalen på gruppnivå. Remissvaren var starkt negativa till en insamling på gruppnivå. Skäl som nämndes var bland annat att arbetsinsatsen skulle bli betydande för att sammanställa uppgifterna.

SCB bedömer att den enda framkomliga vägen för att få fram användbar statistik är att samla in personuppgifter med uppgiftslämnarplikt. Tanken är att samla in minsta möjliga uppgifter om undervisande personal (personnummer, utbildnings- och omgångsnummer, tjänsteomfattning och anställningsform) och ta fram alla övriga

uppgifter om utbildning och yrkeserfarenhet från SCB:s administrativa register.

3.1.2 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande

Antalet elever i grundsärskolan och gymnasiesärskolan har ökat under de senaste åren. Under höstterminen 2021 fanns ungefär 15 000 elever i grundsärskolan och 6 000 elever i gymnasiesärskolan.

Grundsärskolan och gymnasiesärskolan är till för elever med intellektuell funktionsnedsättning. En sådan funktionsnedsättning räknas som en personuppgift om elevens hälsa. Redan den omständigheten att en person går i grundsärskola eller gymnasiesärskola ska därför ses som en personuppgift om elevens hälsa och är en känslig personuppgift enligt art. 9 dataskyddsförordningen[2]. Enligt 8 § FOS saknar SCB rätt att hantera känsliga personuppgifter inom statistikområdet Befolkningens utbildning och studiedeltagande. Av den anledningen ingår inte uppgifter om grundsärskolan och gymnasiesärskolan i de register som ligger till grund för den officiella statistiken inom området.

De register som ligger till grund för den officiella statistiken innehåller bland annat uppgifter om individers avklarade utbildningsnivå, utbildningsinriktning, utbildningsform och pågående utbildning. Eftersom grundsärskolan och gymnasiesärskolan idag inte kan beaktas saknas information för personer som deltagit i dessa utbildningsformer. Antalet elever i utbildningsformerna har succesivt ökat under senare år vilket innebär att bortfallet i registren, och därmed också i den officiella statistiken, ökat över tid.

Uppgifter om avklarad utbildning i grundsärskolan och gymnasiesärskolan skulle bidra till att minska bortfallet och därmed förbättra kvaliteten i den officiell statistiken, framför allt i gruppen unga som är födda i Sverige. Som exempel kan nämnas att hälften av de som saknar uppgift om utbildning i gruppen inrikes födda i åldern 17–19 år återfinns i gymnasiesärskolan och har tidigare deltagit i grundsärskolan.

Förutom uppgifter från grundsärskola och gymnasiesärskola finns det behov av att i Befolkningens utbildning och studiedeltagande inkludera uppgifter om elever som slutfört årskurs 9 vid en av landets specialskolor och uppgifter om elever i kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning.

---

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

3.1.2.1 Mer om register som ligger till grund för Befolkningens utbildning och studiedeltagande

De register som ligger till grund för Befolkningens utbildning och studiedeltagande uppdateras årligen med uppgifter från andra register på SCB och andra myndigheter. Bland de centrala registren kan nämnas Skolverkets elevregister och bedömda utländska lärarutbildningar som ligger till grund för lärarlegitimation samt SCB:s universitets- och högskoleregister. Även uppgifter från flera andra myndigheter ingår såsom

- Socialstyrelsen (legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal)
- Jordbruksverket (legitimerade veterinärer)
- Arbetsförmedlingen (slutförd arbetsmarknadsutbildning)
- Universitets- och högskolerådet (bedömda utländska gymnasie-, yrkeshögskole- och högskoleutbildningar).

Täckningen i de register som ligger till grund för Befolkningens utbildning och studiedeltagande är mycket god, särskilt för gruppen inrikes födda, medan den är lägre för gruppen utrikes födda och särskilt nyligen invandrade till Sverige. I stort sett all avslutad utbildning ingår i registren men som beskrivits ovan ingår inte uppgifter från grundsärskolan och gymnasiesärskolan.

Användare av statistiken över Befolkningens utbildning och studiedeltagande är kommuner, regioner, länsstyrelser, forskare, Utbildningsdepartementet, Centrala studiestödsnämnden, Skolverket, Universitetskanslersämbetet och Myndigheten för yrkeshögskolan.

Utbildningsnivå och utbildningsinriktning, som är den centrala informationen i registren, används inte enbart direkt till den officiella statistiken utan också som bakgrundsvariabel för annan officiell statistik. Utöver det är uppgifterna mycket vanliga variabler vid mikrodatautlämnande för forsknings- och statistikändamål. För att få en så bra bild som möjligt av befolkningens utbildning även vid annan användning än för officiell statistik, exempelvis vid utvärderingar och uppföljningar av deltagande i studier och etablering på arbetsmarknaden, är det angeläget att registren är så heltäckande som möjligt.

Av ovanstående anledningar vore det mycket viktigt att personuppgifter från grundsärskolan, gymnasiesärskolan, specialskolan och uppgifter om kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning, kan ingå i registren för att minska bortfallet och bättre än idag spegla pågående och avklarade utbildningar.

Bedömningen är att SCB behöver stöd för att behandla uppgifter på individnivå från dessa skolformer inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande. Uppgifterna finns redan insamlade av SCB på uppdrag av Skolverket, och insamlingen i de här fallen regleras av

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:142) om uppgiftsinsamling från huvudmännen inom skolväsendet m.m..

3.1.3 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Jämställdhetsstatistiken

Vid framställning av officiell jämställdhetsstatistik på SCB finns ett behov av rättsligt stöd för att behandla känsliga personuppgifter om enskilda personers hälsotillstånd. Enligt 15 § LOS och 8 § FOS får känsliga personuppgifter behandlas för framställning av statistik om det anges i bilagan till FOS. Det är inte angett i bilagan att några känsliga personuppgifter får behandlas för statistikområdet Jämställdhet.

Jämställdhetsstatistiken har ingått i den officiella statistiken sedan 1994 och syftar till att beskriva samhällsutvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv och visa situationen för kvinnor och män, flickor och pojkar inom ett stort antal områden. Under åren 2008-2012 bedrevs ett utvecklingsarbete utifrån regeringsuppdrag som SCB fått om att utveckla jämställdhetsstatistiken. I uppdragen ingick bland annat att ta fram indikatorer för uppföljning av jämställdhetspolitiken. Sedan SCB först tog fram och publicerade dessa har behovet utvecklats och myndigheten fick så småningom i uppdrag att ta fram indikatorer för uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet Jämställd hälsa (se regeringsbeslut S2017/02912/JÄM). Indikatorerna har därefter fortsatt utvecklats i både innehåll och antal för att möta behovet av jämställdhetsstatistik hos användarna. Ett antal av de indikatorer som efterfrågas är beroende av specialbearbetningar av statistik som inte görs inom de ordinarie undersökningarna. Det handlar i dagsläget framför allt om att ta fram statistik om självskattad hälsa för olika grupper i befolkningen efter de åldersintervall som används för jämförbarhet inom jämställdhetsstatistiken.

3.2 Alternativa lösningar och effekterna av att reglering inte kommer till stånd

3.2.1 Uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

Ett alternativ skulle vara att SCB fortsätter att samla in individuppgifter på frivillig grund för sökande till yrkeshögskolan, statistik om folkhögskolan och studieförbundens deltagare. SCB ser dock en stor risk i att inte ha uppgiftslämnarplikt för dessa undersökningar, eftersom trenden i SCB:s frivilliga undersökningar är att bortfallet ökar. För undersökningen om yrkeshögskolans personal är möjligheten att samla in uppgifter på frivillig grund inte en framkomlig väg. SCB:s tidigare försök att samla in uppgifterna resulterade i så låga svarsfrekvenser att det inte gick att ta fram några statistiska resultat.

3.2.2 Stöd för att behandla känsliga personuppgifter inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande

En alternativ lösning skulle kunna vara att regeringen skulle utfärda en speciell förordning just om utbildningsstatistiken. Det framstår som en sämre lösning än att samla bestämmelserna om uppgiftsskyldighet och om vilka personuppgifter som får behandlas i LOS och FOS.

Om den föreslagna regleringen inte kommer på plats kommer andelen som saknar uppgift om utbildningsnivå och utbildningsinriktning samt studiedeltagande öka i de register som ligger till grund för den officiella statistiken. Det riskerar att leda till att inte ge en heltäckande bild över studiedeltagandet och avklarade utbildningar i Sverige.

3.2.3 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Jämställdhetsstatistiken

En alternativ lösning är att inte publicera statistik som innebär att känsliga personuppgifter hanteras. Jämställdhetsstatistiken skulle i detta fall enbart ha möjlighet att sammanställa och publicera statistik som ursprungligen är framställd för andra ändamål än att belysa jämställdhet.

3.3 Vilka som berörs av regleringen

3.3.1 Uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan, folkhögskolor och studieförbund är berörda av regleringen genom att det är dem som är uppgiftslämnare, men även de individer som deltagit i någon av dessa utbildningsformer är berörda.

3.3.2 Stöd för att behandla känsliga personuppgifter inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande

Individer som har deltagit i utbildning inom grundsärskola, gymnasiesärskola, specialskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning är berörda av regleringen genom att uppgift om deras deltagande i skola återfinns i registren.

3.3.3 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Jämställdhetsstatistiken

De individer som är uppgiftslämnare eller på annat sätt utgör underlag för det material som behandlas berörs såtillvida att deras personuppgifter behandlas vid ytterligare ett eller flera tillfällen.

Även jämställdhetsstatistikens användare berörs på så sätt att de har möjlighet att ta del av statistik som är producerad med ett jämställdhetsperspektiv i fokus.

Förslaget innebär i nuläget inte någon ökad uppgiftslämnarbörda, ny datainsamling eller ytterligare utlämnanden av mikrodata mellan myndigheter.

3.3.4 Närmare om individer som berörs

Förslagen i hemställan skulle innebära att SCB skulle kunna framställa ny statistik såsom officiell statistik. Uppgifter till den officiella statistiken kan hämtas in från olika uppgiftslämnare med uppgiftsskyldighet, det gäller inte bara inhämtande av uppgifter om uppgiftslämnaren själv. Det här skulle påverka många enskilda individer, vars uppgifter finns i olika register och skulle komma att ligga till grund för ny officiell statistik.

Det framgår av 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Begränsningar i denna rättighet får ske genom lag eller förordning i den ordning som framgår av 2 kap. 20 § regeringsformen. Sådana begränsningar har genomförts för den officiella statistiken genom LOS, där regeringen också har bemyndigats att utfärda närmare bestämmelser, vilket regeringen har gjort i FOS. De huvudsakliga övervägandena om inskränkning av personers integritet för den officiella statistikens skull har därför redan genomförts i de olika arbeten med att utveckla LOS och FOS som har skett över tid. För nya eller utvidgade statistikområden i den här hemställan finns en utveckling av skälen till detta för respektive statistikområde.

Individers personliga integritet är även skyddad i EU genom bestämmelser om personuppgifter i dataskyddsförordningen. Det framgår bland annat av dataskyddsförordningen att personuppgifter bara får behandlas om det finns en laglig grund för behandlingen i art. 6 förordningen. När personuppgifter behandlas för den officiella statistiken, och annan statistik av statliga myndigheter, räknas det som en sådan behandling av personuppgifter som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse. Det finns därför laglig grund enligt art. 6.1.e dataskyddsförordningen. Lagliga grunder enligt art. 6.1.e ska enligt art. 6.3 vara fastställda i unionsrätten eller i nationell rätt. När SCB framställer officiell statistik eller annan statlig statistik finns den kompletterande rättsliga grunden i nationell rätt normalt i LOS och FOS. När SCB framställer europeisk statistik, finns den kompletterande rättsliga grunden i de EU-rättsakter som ligger till grund för statistiken. Där denna hemställan innehåller argument för nya eller utökade områden för den officiella statistiken, får argumenten också ses som argument för att utöka områdena där personuppgifter får användas för statistik för ett allmänt intresse enligt dataskyddsförordningen.

3.4 Bemyndiganden

Det framgår av 14 § LOS att en statistikansvarig myndighet får behandla personuppgifter för framställning av statistik, om inte annat följer av 15 § LOS. För sådan behandling är myndigheten personuppgiftsansvarig. Enligt 15 § första stycket LOS får känsliga personuppgifter behandlas om det följer av föreskrifter som regeringen meddelar. Vidare framgår det av 27 § LOS att regeringen meddelar kompletterande föreskrifter om den officiella statistiken.

3.5 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser samt jämförelse av regleringsalternativ

3.5.1 Uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

Uppgifterna samlas redan idag in på individnivå, för merparten av undersökningarna, för att underlätta uppgiftslämnarbördan, så kostnaderna bedöms försumbara för uppgiftslämnarna.

Undersökningen om undervisande personal är dock en ny undersökning som SCB testade att samla in på individnivå 2019, men eftersom undersökningen var frivillig blev svarsandelen låg. Anordnarna anförde också att arbetsinsatsen skulle bli omfattande för att sammanställa uppgifterna till undersökningen. I praktiken innebär troligen uppgiftslämnarplikten en något större uppgiftslämnarbörda, då fler förväntas svara än om undersökningen är frivillig. SCB kommer i vanlig ordning att skicka föreskrifterna på remiss till NNR och SKR.

3.5.2 Stöd för att behandla känsliga personuppgifter inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande

Uppgifterna som berörs samlas in och hanteras redan idag inom skolstatistiken som SCB producerar på uppdrag av Skolverket. Resursmässiga kostnader att använda uppgifterna i redan befintliga register kan ske inom befintliga arbetssätt och rutiner. Den direkta kostnaden för SCB bedöms därmed som försumbar och hanteras inom den löpande ordinarie verksamheten.

3.5.3 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Jämställdhetsstatistiken

Kostnaderna förknippade med förslaget är inom befintlig ram.

3.6 Överensstämmelse med EU-rätten

3.6.1 Uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund

SCB behöver uppgifterna om deltagare, undervisande personal och kostnader i yrkeshögskolan, folkhögskolan och studieförbunden i UNESCO-OECD-Eurostat (UOE)-rapporteringen som styrs av EU-

förordning 452/2008[3]. För sökande till yrkeshögskolan finns ingen internationell reglering.

3.6.2 Stöd för att behandla känsliga personuppgifter inom Befolkningens utbildning och studiedeltagande

De register som ligger till grund för Befolkningens utbildning och studiedeltagande används till den förekommande nationella officiella statistiken och inte den statistik som redovisas till EU:s statistikmyndighet EUROSTAT. Däremot används innehållet i registren i flera andra statistikunderlag som redovisas till EU. Uppgifterna används då som bakgrundsvariabler för att redovisa statistik såsom Labour Force Survey (LFS) och Statistics on Income and Living Conditions (SILC).

3.6.3 Stöd för att hantera känsliga personuppgifter inom Jämställdhetsstatistiken

Jämställdhetsstatistiken omfattas inte av specifik EU-reglering utöver den som är gemensam för officiell statistik.

3.6.4 Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter regleras gemensamt för EU/EES genom dataskyddsförordningen.[4] Statistikansvariga myndigheter behandlar personuppgifter med laglig grund i art. 6.1.e dataskyddsförordningen, utifrån att behandlingen är nödvändig för att utföra uppgifter av allmänt intresse. En sådan kompletterande laglig grund som enligt art. 6.3 ska finnas i EU-rätten eller nationell rätt finns i LOS.

Personuppgifter om hälsa är sådana personuppgifter som det enligt art. 9.1 dataskyddsförordningen är förbjudet att behandla, om det inte finns uttryckliga undantag i art. 9.2. Det framgår av art. 9.2.j att behandling av sådana personuppgifter är tillåten om den är nödvändig för statistiska ändamål i enlighet med art. 89.1 på grundval av EU-rätten eller nationell rätt. Förslaget i den här hemställan omfattar en utökad rätt att på denna grund behandla personuppgifter om hälsa för den officiella statistiken.

3.7 Tidpunkten för ikraftträdande och behovet av informationsinsatser

Uppgifter om deltagande i grundsärskola, gymnasiesärskola, specialskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning föreslås göras tillgänglig från och med 1 januari 2024.

---

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 452/2008 av den 23 april 2008 om framställning och utveckling av statistik om utbildning och livslångt lärande, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/1700 av den 10 oktober 2019.

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

SCB behöver stöd för att utfärda uppgiftsskyldighet för utbildningsformerna yrkeshögskola, folkhögskola och studieförbund från och med 1 januari 2024. Detta för att skyndsamt förhindra eventuellt bortfall i undersökningarna men också för att i tid hinna förbereda anordnare inom yrkeshögskolan om en eventuell insamling av undervisande personal.

SCB har för avsikt att utfärda föreskrifter enligt 15 § FOS som ger närmare detaljer om den uppgiftsskyldighet som skulle följa av den föreslagna 5 e § FOS. Bilagor till sådana föreskrifter är som regel de enkäter som uppgiftslämnarna måste fylla i för att uppfylla sin uppgiftsskyldighet. När enkäterna skickas ut till uppgiftslämnarna innebär det i sig att uppgiftslämnarna upplyses om de regler som gäller för att lämna de aktuella uppgifterna.

Information om behandling av uppgifterna i registren sker genom Dataskyddsförordningens artikel 15 som tillförsäkrar den registrerades rätt till tillgång av sina uppgifter samt artikel 30 där uppgifterna kommer att ingå i det register över behandlingar som är allmänt tillgängligt.

För att kunna uppdatera berörda indikatorer från och med våren 2024 behöver SCB stöd för att behandla känsliga personuppgifter om enskilda personers hälsotillstånd för framställning av officiell jämställdhetsstatistik från och med 1 januari 2024.

4 Författningskommentar

4.1 5 e §

Övervägandena finns framför allt i avsnitt 3.1.2 ovan.

Paragrafen medför en ökad uppgiftsskyldighet för dem som anordnar utbildningar som SCB framställer statistik om. Den ökade uppgiftsskyldigheten gäller uppgifter om tre olika kategorier av enskilda personer. Det är de som har sökt till utbildningarna, de som är eller har varit inskrivna vid utbildningarna, och de som undervisar eller har undervisat vid utbildningarna.

De uppgifter som gäller dem som har varit inskrivna på, sökt till eller har undervisat vid utbildningarna omfattar bara uppgifter tre år bakåt i tiden. Detta följer av 7 § andra stycket LOS, som säger att skyldigheten att lämna uppgifter för den officiella statistiken inte gäller uppgifter som avser förhållanden som ligger mer än tre år tillbaka i tiden. En sådan begränsning i tiden behöver därför inte upprepas i den föreslagna 5 e §. Avsikten är att följa upp den regeln med regler om gallring och

arkivering hos SCB, där SCB får bedöma hur lång tid uppgifterna behöver finnas kvar på SCB för statistikens ändamål.

4.2 Bilagan

Övervägandena finns framför allt i avsnitt 3.1.2 ovan.

De nya bestämmelserna i bilagan ger SCB möjlighet att behandla personuppgifter som avser personers hälsa, när det gäller utbildningsstatistik och jämställdhetsstatistik. Uppgifter om hälsa är s.k. känsliga personuppgifter som inte får behandlas utan särskilt stöd för det. Syftet med ändringen är att utbildningsstatistiken ska kunna omfatta även utbildningsformer som är anpassade för personer med funktionsnedsättning eller dylikt. Uppgifter om att personer går på den typen av utbildningar blir indirekt uppgifter om personernas hälsa. För jämställdhetsstatistikens del är syftet med ändringen att kunna publicera efterfrågade indikatorer för att följa upp det jämställdhetspolitiska delmålet Jämställd hälsa.